

מ"ת 57862/03/14 - מדינת ישראל נגד י' ד' (עצור) - בעצמו

בית משפט השלום בבאר שבע

16 יוני 2014

מ"ת 57862-03-14 מדינת ישראל נ' ד'(עציר)

בפני כב' השופט יואב עטר
המבקשת

מדינת ישראל
ע"י ב"כ המתמחה אלכס קלנטרוב

נגד
המשיב

י' ד' (עצור) - בעצמו
ע"י ב"כ עו"ד רינת יהב

[פרוטוקול הושמט]

החלטה

בהחלטתי מיום 9.4.14 הוריתי על שחרור המשיב בתנאים שפורטו באותה ההחלטה.

על החלטה זו הוגש ערר ובימ"ש המחוזי (כב' השופט יואל עדן) בהחלטה מיום 11.4.14 (עמ"ת 22778-04-14) קיבל את הערר והורה על החזרת הדין לבימ"ש זה לשם קבלת תסקיר מעצר, תוך שציין, כי אין לפסול אפשרות לחלופה בפיקוח ובמרחק מהמתלונן, או פתרון מוסדי.

בעניינו של המשיב הוגש תסקיר מעצר, אשר אינו ממליץ על שחרורו לחלופה.

בין לבין, נערכה חוות דעת פרטית מטעם המשיב, בה חלק המומחה מטעמו על חוות דעתו של הפסיכיאטר המחוזי לפיה המשיב היה אחראי למעשיו וכשיר לעמוד לדין וציין כי לא ניתן לשלול טענה כי בעת ביצוע המעשים הנ"ל היה המשיב במצב פסיכוטי ועל כן לא היה אחראי למעשיו.

ב"כ המשיב, הלכה למעשה, ביקשה כבר עתה, להורות על הפסקת ההליכים.

בית המשפט העליון, בבש"פ 509/12 מדינת ישראל נ' פלוני [פורסם במאגרים], נדרש לממשק שבין דיני המעצרים והדין העוסק בחולי נפש.

באותו עניין, דובר היה בערר על החלטת בימ"ש המחוזי, לפיה נוכח חוות דעת פסיכיאטרית שהוגשה ובה נקבע כי אותו משיב, אינו כשיר לעמוד לדין. צוין על ידי בית המשפט המחוזי באותו הליך, כי משברי, ונהיר כי אותו נאשם אינו מסוגל לעמוד לדין הרי שלא ניתן להצדיק המשך החזקתו במעצר ולו לרגע קט נוסף והורה על שחרורו. בית המשפט העליון, בהחלטה הנ"ל, ציין (פסקה 16): "ברגיל 'הפורום הנאות' לבירור כשירותו של הנאשם לעמוד לדין, הוא המותב הדין בתיק העיקרי... .. היה על בית משפט קמא בשבתו כבית משפט של מעצרים להמתין עד החלטתו של המותב הדין בתיק העיקרי אם המשיב כשיר או אינו כשיר לעמוד לדין, ובהעדר מחלוקת על קיומן של ראיות לכאורה ושל עילת מעצר, היה על בימ"ש להורות על המשך מעצרו של המשיב, מכוח הוראות סעיף 16 לחוק טיפול בחולי נפש... ..".

בית המשפט העליון חזר שוב בפסקה 18 לאותה החלטה כי: "על השופט הדין בהליכי מעצר, לבחון את סוגיית המעצר, לפי דיני המעצרים (ראיות לכאורה, עילת מעצר, וחלופת מעצר). כאשר קיים חשד לבעיה בתחום הנפשי, רשאי שופט המעצרים, להורות על בדיקה פסיכיאטרית וככל שלא ניתן לערוך את הבדיקה אלא בתנאי אשפוז, להורות על אשפוזו של העצור לשם הסתכלות, והכל במסגרת סעיף 16 לחוק טיפול בחולי נפש... .. החשוב לענייננו הוא שבימ"ש של מעצרים אינו קובע אם הנאשם כשיר לעמוד לדין... .. עם זאת, בפרקטיקה ומטעמים של יעילות, על מנת לזרז את מתן חוות הדעת לצורך התיק העיקרי, יש ששופט המעצרים, מורה על אשפוז לשם בדיקה והסתכלות... .. ואף רשאי שופט המעצרים להורות בהסכמת הצדדים על הפסקת ההליכים בתיק העיקרי... .. ועל אשפוז לפי סעיף 15 (א) לחוק טיפול בחולי נפש. במקרה כאמור, שופט המעצרים 'מחליף את כובעו' במהלך הדיון, ויושב כשופט הדין בתיק העיקרי... ..".

בעניינו של המשיב דנן, כאמור, הוגשה ביום 8.4.14 חוות דעת מטעם הפסיכיאטר המחוזי הקובעת שהמשיב היה אחראי למעשיו וכי המשיב כשיר לעמוד לדין.

הבסיס לטענת ב"כ המשיב, נעוץ בחוות דעת פרטית מטעמו שהוגשה החולקת על עמדת הפסיכיאטר המחוזי.

סבורני, כי גם אלמלא הייתה מחלוקת בין המומחים, בהעדר הסכמה בין הצדדים, הרי שהחלטת בימ"ש העליון אשר צוטטה לעיל מתווה כי הדרך בה יש לילך הינה הותרת הסוגיה למותב הדין בתיק העיקרי. קל וחומר, במקרה דנן, בו קיימת מחלוקת בין מומחים, דהיינו בין קביעת הפסיכיאטר המחוזי בדבר אחריות המשיב למעשיו לבין קביעת המומחה מטעם ההגנה, לפיה המשיב לא היה אחראי למעשיו.

בבש"פ 5422/13 מדינת ישראל נגד ישיוס אבבה [פורסם במאגרים], ציין בית המשפט העליון, מקום בו מטעם הפסיכיאטר המחוזי עצמו, הוגשו שתי חוות דעת, כאשר העדכנית יותר קבעה כי אותו נאשם לא היה אחראי למעשיו ולא כשיר לעמוד לדין, כי הסמכות לעניין זה מצויה במסגרת ההליך הדין בתיק העיקרי, וכי יש בחוות הדעת הסותרות, לכל היותר, בכדי לכרסם בעוצמת הראיות הלכאוריות, כנגד הנאשם באותו הליך, במסגרת הליכי המעצר.

בעניינו של המשיב דנן, סבורני, כי ראוי לילך באותה הדרך ועל כן יש לראות בחוות הדעת מטעם ההגנה שהוגשה, כמכרסמת כרסום מסוים בעוצמת הראיות, כרסום אשר יש בו בכדי לבוא לידי ביטוי בבחינת היתכנות חלופת מעצר בעניינו של המשיב.

מתסקיר המעצר שהוגש, עולה כי שירות המבחן נדרש בהרחבה לעברו של המשיב לרבות התייחסות הגורמים המטפלים

להיכרות המערכת הפסיכיאטרית עם המשיב בעבר, שירות המבחן ציין כי מהלך חייו של המשיב אובחן בתנודתיות בין מצב יציב יחסית למצבים פסיכוטיים, תנודתיות אשר הובילה למספר אשפוזים בשנה, בבית החולים הפסיכיאטרי, לרבות אשפוזים כפויים.

שירות המבחן ציין כי לאור מאפייניו של המשיב, התדרדר מצבו, תוך שאובחן כסכיזופרן, הסובל מקשיי תפקוד ויציבות. שירות המבחן התרשם כי קיימת הזנחה קיצונית ממנה סובל המשיב המתקשה לדאוג לעצמו ולצרכיו הבסיסיים ביותר.

כעולה מהתסקיר במקביל לאותן בעיות, המשיב משתמש באופן אינטנסיבי ומתמיד בסמי רחוב, לצד טיפול בתחליפי סם.

שירות המבחן ציין כי המשיב חבר לחברה שולית מגיל צעיר וצורך חומרים משני תודעה מגיל צעיר.

שירות המבחן התרשם כי למשיב סף תסכול וגירוי נמוכים, נטייה להגיב באופן אימפולסיבי ללא הפעלת שיקול דעת או מחשבה על השלכות מעשיו ועל הסובבים אותו בעת קונפליקט ומשבר.

שירות המבחן התרשם מקושי בדחיית סיפוקים, קושי בהצבת גבולות פנימיים וקושי בעמידה בגבולות חיצוניים.

שירות המבחן התרשם כי ההליך המשפטי כמו גם סנקציות קודמות, אינן מהוות גורם הרתעתי משמעותי עבור המשיב. לעניין זה ראוי לציין כי המשיב מעולם לא הורשע בדין, ולמעשה, כל ההליכים הקודמים כנגדו, למעט כתב אישום התלוי ועומד בעניין אחר, הופסקו לאחר שנקבע כי לא היה כשיר לעמוד לדין או לא היה אחראי למעשיו.

שירות המבחן עמד על הקושי של המשיב לשנות דרכיו ולשתף פעולה עם הטיפול התרופתי הנוגע למחלת הנפש ממנה סובל, כמו גם השימוש בסמים המחמיר את התנהגותו התוקפנית.

שירות המבחן עמד על החשש הניכר של המתלונן מצד המשיב, והתרשם לאור מאפייני אישיותו של המשיב מקיומה של רמת סיכון גבוהה להישנות התנהגות פורצת גבולות שעשויה להצטמצם רק במידה והמשיב ישהה במסגרת טיפולית סגורה.

המשיב לא הציע כל חלופה לשירות המבחן וביטא באופן נחרץ התנגדות להשתלב בכל מסגרת טיפולית שהיא, ובנסיבות אלו, שירות המבחן לא המליץ על שחרור המשיב לחלופה.

הלכה למעשה גם כיום לא מוצעת חלופת מעצר ובנסיבות אלו, גם בהינתן עוצמת הראיות בשים לב לאותו כרסום לכאורי בעוצמתן, הנובע מחוות הדעת הסותרות בעניינו, לא ניתן להורות על שחרורו לחלופה שאינה כוללת לכל הפחות רכיבים של פיקוח וכזו אינה מוצעת.

לאור האמור לעיל, אני מורה על מעצר המשיב עד לסיום ההליכים נגדו.

ניתנה והודעה היום י"ח סיוון תשע"ד, 16/06/2014 במעמד הנוכחים.

יואב עטר, שופט